

«Ми – нація єдина!» (розробка Першого уроку, 2015 рік)

Мета: поглибити знання учнів про історію, природні ресурси, культурну спадщину України; формувати культуру взаємовідносин між людьми, повагу до традицій і звичаїв українського народу; виховувати почуття патріотизму; сприяти розвитку пізнавального інтересу.

Обладнання та оформлення: Державний Прапор України; класна кімната прикрашена повітряними кульками, елементами народної символіки; проектор, комп'ютер; записи музики, відеоролики: «Ми – нація єдина», «Україна прекрасна»; гімн України.

Хід уроку

I. Організаційний етап

Учні розташовуються в класній кімнаті. Перегляд кліпу про Україну.

II. Мотивація навчально-виховної діяльності учнів. Оголошення теми уроку.

Учитель: Доброго дня!

Сьогодні свято завітало в школу,

Бо перше вересня, і пролунав дзвінок.

Змужнілі, сонцем зласкані улітку,

Ми розпочнемо Перший наш урок.

Наш Перший урок пропоную розпочати такими рядками про Україну.

Читання вірша «Заклик до миру»

III. Основна частина

Учитель: – Подивіться, будь ласка, у вікно: шепоче замріяний вітер слова кохання річці синьоокій, а день стоїть у шелестах золота та яскравих кольорах осінніх квітів. Обнялися голубе небо і пожовкле колосся безкраїх степів. Такою ми бачимо під вересневим сонцем нашу неньку – Україну. Вона горда від того, що зуміла виховати людей, здатних об'єднатися на Майдані, здобути волю, вибороти справедливість. Ми заявили про себе, як про велику націю, гідну зайняти достойне місце у світовій спільноті.

Учень: Народе мій, пишаюся тобою:

Моя душа – частинка твого «Я».

Красою правди у святім двобою Понад Майданом сонця лик сія.

Є нація! Хай знають всі у світі:

Ми є! Народ піднявся із колін!

І переможно сонце правди світить,

Співає гордо наш Державний Гімн.

(Звучить Державний Гімн України).

Учитель: – Україна – це отча земля, рідний край, де ми народилися. Столиця України – Київ. Широкі і чарівні простори, прекрасні села і міста. Могутньо котить до Чорного моря сиві хвилі найбільша річка України – Дніпро. Буйною зеленню шумлять на його берегах сади, ліси. Золотистим морем розливається безкраїми нивами жито-пшениця.

– Погляньте на карту України. На ній позначено кордони української землі. На півдні нашу державу омивають теплі моря – Чорне й Азовське, є в нас чудові гори. Простір землі, заселений українським народом великий. Щоб його перетнути, потрібно пішки йти із заходу на схід 90 днів, долаючи щодня по 30 км.

Учитель: – А зараз ми проведемо вікторину «Чи знаєте ви Україну?»

1. У якій півкулі знаходиться на карті наша Батьківщина? (У східній).
2. На якому материку ми живемо? (Євразія).
3. Які країни межують з Україною на півночі? (Білорусь).
4. З якою державою Україна межує на сході? (Росія).
5. Коли країна проголосила свою незалежність? (24 серпня 1991 року).
6. Де знаходяться географічний центр Європи? (На території України в Закарпатській області поблизу с. Ділове).
7. Яка називається найвища вершина Карпат? (Гора Говерла, 2061 м).
8. Яка найбільша річка в Україні? (Дніпро).
9. Як називається столиця України? (м. Київ).
10. Яке найбільше озеро в Україні? (озеро Сасик).

Учитель: – Щороку ви поглиблюєте, збагачуєте новим змістом поняття «Батьківщина». Нещодавно поняття «Батьківщина» обмежувалось для вас рідною хатою, де вперше пізнали любов та опіку мами і тата, ласку бабусі, мудрість дідуся,

тепло родини. Проминуло раннє дитинство – і вже стежинка від хати повела вас до школи. Саме тут відкрили для себе, що ви не просто діти своїх батьків, а ще й українці, а Батьківщина наша – Україна, велика і прекрасна.

Природно-ресурсний потенціал України поєднує у собі колосальні запаси корисних копалин і природно-рекреаційних ресурсів. Найважливіші мінерально-сировинні ресурси країни представлені:

- Кам'яне і буре вугілля – запаси 45,5 мільярдів тон;
- Нафта і газ – 307 родовищ;
- Торф – 1,5 тисячі родовищ;
- Залізні руди – 27,5 мільярдів тон;
- Марганець – 2,3 мільярди тон.

Україна багата на такі корисні копалини, як: нікель, ртуть, титан, боксити, кухонна сіль, сірка, каолін, вогнетривкі глини, облицювальне каміння та інші.

Більша частина території України розташована в західній частині Східноєвропейської рівнини. Завдяки теплому клімату, гарному рельєфу і чорноземам, що є третиною світових запасів, в Україні надзвичайно сприятливі умови для сільськогосподарського виробництва.

В Україні нараховується понад 70 тисяч річок та 20 тисяч озер, 9 мільйонів гектарів країни вкрито лісами, що становить 15% від її площі.

Учитель: – Україна – одна з найбільших держав Європи. За офіційною статистикою на 1 січня 2014 року в Україні проживає 45,5 мільйонів осіб. За цим показником Україна займає 29 місце у світі. Оскільки це велика країна, то живуть у ній люди різних національностей. Поряд з українцями на території України проживають представники понад 100 національностей.

А зараз ми з вами проведемо Конкурс «Мовознавство для допитливих»:

Завдання: Здійсніть подорож містами України і скажіть, хто вас зустріне:

у Києві – (киянин);	у Донбасі – (донбасівець);
у Кіровограді – (кіровоградець);	в Одесі – (одесит);
у Харкові – (харків'янин);	у Чернівцях – (чернівчанин);
у Львові – (львів'янин);	у Чернігові – (чернігівець);
у Сумах – (сумчанин);	у Полтаві – (полтавчанин).

Учитель: – Мова відіграє важливу роль не лише у становленні націй, але й у житті кожної людини, адже слова мають свою енергетику, а отже – чинять вплив на нас із вами.

Український народ має давню історію, він витворив оригінальну й неповторну культуру, відому всьому світові.

Однак найголовнішою ознакою, що дає йому право називатися нацією, є мова – його найбільша духовна цінність. Це найдорожчий скарб, переданий нам попередніми поколіннями, виплеканий у давньому переказі, у народній пісні, у влучній приказці. Пригадаймо слова Панаса Мирного:

«Найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це мова. Ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, і розум, і досвід».

Якщо в народі відібрати його мову, він зникне, втративши культуру та історію. Ось як про це свого часу сказала Ліна Костенко: «Нації вмирають не від інфаркту, спочатку їм відбирають мову».

Один давньогрецький філософ казав: «Заговори, щоб я тебе побачив». Це дуже символічний вислів із глибоким змістом. Якими побачать українців інші народи, залежить від самих українців. Ми хочемо бути багатомовними та освіченими, хочемо, щоб про нас знав увесь світ, хочемо шанувати та любити рідну мову. Українська мова – це святі скрижалі української нації, тому її слід берегти, пишатися нею, завжди пам'ятаючи про її значення, про її цілющу, відроджуючу силу:

Ми з нею відомі усюди,

Усе, що треба, нам є А хто свою мову забуде,

Той серце забуде своє.

Вона, як зоря пурпурова,

Що сяє з небесних висот.

І там, де звучить рідна мова,

Живе український народ.

В. Сосюра

Учитель: – Слава країни – це не лише її територія, мова, природні багатства, а головне – люди, які своїми здобутками прославляють країну на весь світ. Слід згадати найвидатніших з-поміж тих, чийі імена назавжди увійшли в історичну пам'ять, у душу народу українського.

Тарас Григорович Шевченко – український поет, філософ, письменник, графік, художник, політик, громадський діяч, і, як кажуть самі українці, духовний батько сучасного українського народу.

Григорій Сковорода – педагог, поет, просвітитель, філософ, автор трактатів, байок, пісень.

Микола Лисенко, український композитор, автор опер «Тарас Бульба», «Наталка Полтавка», «Енеїда», автор дитячих опер і оперет.

Михайло Грушевський – історик, організатор української науки, професор, автор ілюстрованої історії України.

Борис Патон всесвітньо відомий вчений у сфері металургії і технології металів, академік, президент Національної АН України, автор технології зварювання тканин.

Ігор Тамм – видатний фізик-теоретик, лауреат Нобелівської премії з фізики. Його дитинство пройшло у Єлисаветграді (нині Кіровоград), закінчив Єлисаветградську чоловічу гімназію (1913 р.).

Микола Амосов – видатний український лікар, учений у сфері серцево- судинної хірургії, біокібернетик.

Леонід Каденюк – перший космонавт незалежної України, Герой України.

Відомі українські спортсмени:

Сергій Бубка (стрибки з жердиною), Лілія Подкопаєва (спортивна гімнастика), Оксана Баюл (фігурне катання), Яна Клочкова (плавання), Олег Блохін і Андрій Шевченко (футбол), Ірина Дерюгіна і Ганна Безсонова (художня гімнастика), брати Віталій та Володимир Клички, Василь Ломаченко і Олександр Усик (бокс).

Учитель: – У прислів'ях, приказках, крилатих виразах втілені моральні цінності українського народу, які живуть сотні років та висвітлюють найвищу мудрість – як бути Людиною.

– А зараз ми проведемо конкурс «Дерево мудрості».

(На гілках виробленого з паперу дерева висять незакінчені прислів'я. Учням пропонуємо закінчити їх).

«Без верби і калини.» (немає України).

«Людина без рідної землі.» (як соловей без гнізда).

«За рідний край.» (життя віддай).

«Та земля мила.» (де мати народила).

«За народ і волю.» (віддамо життя і долю).

«Жити – .» (Вітчизні служити).

«Нема на світі другої України.» (немає другого Дніпра).

IV. Підведення підсумків виховної години.

Учитель: – Україна багатонаціональна, багатомовна, але Україна єдина. Пам'ятаємо, не забуваємо і цінуємо нашу Батьківщину. Збережемо наш патріотизм, віру та силу духу для наступних поколінь.

Перегляд кліпу «Ми єдина Україна»